

Bulgarian Translated by:

Jenia Georgieva, Ph. D.,

Family Psychotherapist,

Senior Trainer, Family Psycho-Social Institute, PISEP,

Research Assistant, Department of "Preventive Medicine", Medical University of Sofia, Bulgaria

Да бъдеш Системен Терапевт в Семейство и Организации

Селия М.Д. Сейлс(1) и Франциско Ксавиер Пина Прата(2)

¹Независим университет, Лисабон, Център за психологични изследвания (CIP/UAL),
Португалия и Център за социални изследвания и интервенции (CIS- ISCTE/IUL),
Португалия

Португалска асоциация по фамилна терапия в общността (APTEFC)

²Факултет по психология и по образователни науки, Лисабон, Португалия Португалска
асоциация по фамилна терапия в общността (APTEFC)

Тази статия е с принос на един от пионерите на фамилната терапия в Европа, Ф.К. Пина Прата. Базирана на интервю с кратки биографични и контекстуални бележки, ние започваме като посещаваме отново неговата обширна системна концепция, т.е. приемането на константите на всяка човешка система, била тя семейство, общност или организация. Практическото приложение на тези принципи е илюстрирано чрез събития от неговия личен живот, както и от доклади за организационни и семейни интервенции. След това диалогът е насочен към: какво е в същността си терапията, какво отличава системната клинична интервенция от други видове психотерапии, както и към развитието, което човек претърпява през живота си, от това да прави терапия до това да бъде терапевт. В допълнение към съдържанията на тази статия, запис на диалог позволява на читателя да осъзнае креативния, метафоричен, приложим и изцяло етичен стил на Пина Прата.

Ключови думи: Пина Прата, семейна терапия, организации, системен подход, да бъдеш терапевт.

Рефлексивно Слушане и Негативно Запитване: Две Упражнения за Повишаване Стойността на Комуникацията На Двойката

Карл Том¹ и Джил Ектън²

¹Професор по психиатрия към Университета на Калгъри, ръководител на Центъра за
семейна терапия, Калгъри

²Частен психиатър, Върънън, Канада

Тази статия очертава серия от конкретни стъпки на две различни упражнения, които могат да помогнат на двойките да общуват по-успешно в съвместното изграждане на по-добро разбиране един на друг и на техните преживявания във връзката им. Структурата на всяко упражнение позволява отместване от себе-центрираността към центрираност върху другия във взаимния процес на съвместно изграждане на повече консенсус в тяхната реалност.

Ключови думи: слушане, комуникативно упражнение, терапия на двойката, съвместно изграждане на разбиране.

Качествено Изследване, Използващо Интерпретативен феноменологичен Анализ за Проучване Опита на Клиницистите, Работещи с Клиенти в Различен Контекст

Аврора Брачели

Системен фамилен терапевт и специалист по родителстване, Донкастър,
Великобритания

Поради промените в националната политика и свиването на бюджета терапевтите все повече са задължени да извършват работата си извън клиничния контекст, понякога в съответствие с техните предпочитания, но друг път - не. Целта на това изследване е да вникне по-задълбочено в опита на клиницистите при работа в различен контекст, за да установи базата на техните предпочитания и да направи оценка дали и как различният контекст влияе върху тях и техните клиенти, ангажирани в терапия.

Проучване на литературата разкрива малобройни изследвания, свързани с тези аспекти на преживяването на клиницистите, както и значителен

консенсус по призива за повече проучвания в тази сфера. Използвайки полу-структурирани интервюта в рамките на интерпретативно феноменологична методология, пет респонденти свързаха своите преживявания.

От интервютата се оформят пет водещи теми, а именно: Терапевтична цел; Контрол и власт; Професионализъм; Фактори, създаващи нагласа и прагматизъм. Но на края на деня предпочитанията не бяха общоприети и това, което работеше беше въпрос на “за всеки влак си има пътници”. Тези водещи теми се оказаха едно предвкусване на значими открития, които едно по-обширно проучване с по-голяма репрезентативна извадка би могло да продуцира. Авторът прави заключения, че тренинг в домашна обстановка е област, която изисква особено много проучване, защото изглежда, че понастоящем тренингът се провежда само в клиниката.

Ключови думи: интерпретативно феноменологичен анализ (ИФА), качествен, предпочитания, обстановка, базиран в дома, клинично базиран, тренинг.

Терапевтични Реалности и Диалогичност: Тяло, Чувство, Език и Свят

Джон Шотър

Почетен професор на Университета по комуникации на Ню Хемпшир, САЩ

Това, което важи за всеки наш диалогично-структуриран обмен е пораждащото се в него динамично разгръщане, присъщата му креативност, неговата уникалност и неговата способност да е неокончателно довършен: във всеки от тях, рано или късно, се създава нещо изключително ново, което е вълнуващо свързано със ситуацията, в която е създадено, но което е и отворено за по-нататъшно развитие. По този начин *събитието* на „терапевтичния момент“ възниква, когато това *уникално ново нещо* отключва незабелязани преди, нови начини, насочени към бъдещето. Създаването на такива неповторимо нови събития се дължи, за което ще приведа доводи, на начина, по който спонтанната отзивчивост на нашите тела работи, до степен да даде „експресивна форма“ на уникалността на нашите чувства докато ги възплъщаваме в сигнали навън към света (Тоудс, 2001). Това, което се променя вътре в нас при тези срещи не е научаването на нови факти или

на единици информация, а е научаването на нови *начини на свързване* на себе си с другите и другостта в света около нас, начини по-подходящи за нашите нужди и за нашето човешко благоденствие. Дискутирайки тези теми ще се позова на работата на Бактин (1986) и на Витгенщайн (1953), тъй като и двамата изследват как ние „показваме” или „излагаме” нашите отношения към нашите обкръжения в разгръщащата се форма на нашите изказвания и други изразности.

Ключови думи: въплъщение, чувства, изразност, отклик, диалогичен.

**Семейство И Индивид
В Юношеска Душевна Анорексия:
Едно Преживяване За „Преустановено Време”**

Луиджи Онис

Професор по психиатрия, клинична психология и системна психотерапия към
университета „La Sapienza” в Рим

Авторът отнасяйки се към системно ориентираното мислене предлага една концепция за душевна анорексия като комплексен синдром, в който социо-културалните, семейните и индивидуалните компоненти са взаимосвързани.

Подробно следвайки предварителните данни от едно изследване в ход, той изследва семейните системи на нивото на взаимодействията, както и на нивото на митовете. Накрая подчертава допълването между тези семейни аспекти и психологичната динамика на индивидуалния пациент.

Изглежда и двете се характеризират от блокиране на процеса на развитие, което авторът нарича „преустановеното време”.

Ключови думи: анорексия, комплексност, системна перспектива, семейни системи, индивид, семейно допълване, преустановено време.